

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

Η ΚΑΠ μετά το 2020. Σύνοψη θέσεων και απόψεων

Γιώργος Βλάχος – Στάθης Κλωνάρης

Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης

Τα κύρια ζητήματα

- Το ύψος του προϋπολογισμού
- Η δομή της νέας πολιτικής -Συγχρηματοδότηση
- Πρώτος πυλώνας
 - Το μέλλον των άμεσων ενισχύσεων
 - Δικαιώματα
 - Συνδεδεμένες ενισχύσεις
 - Πρασίνισμα
- Διαχείριση κινδύνων

Γενικές σκέψεις

- Συνέχεια και εκσυγχρονισμός/βελτίωση της υπάρχουσας, ήτοι απλούστευση, εξισορρόπηση διαφοροποιήσεων (Κεντρική Ανατολική Ευρώπη).
- *Όποιες απόπειρες επανεθnikοποίησης που ενδέχεται να προκαλέσουν ανισορροπίες πρέπει να αποφευχθούν*
- *Η δομή των δύο πυλώνων πρέπει να διατηρηθεί.*
- *Η κατάργηση των άμεσων πληρωμών ή οποιεσδήποτε δραστικές αλλαγές στο σύστημα πρέπει να αποφευχθούν με όποιο κόστος .*

Θέσεις του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος

- Δραστικές αλλαγές είναι αναγκαίες (Ολλανδία, Σουηδία, Think tanks, περιβαλλοντικές οργανώσεις)

Το ύψος του προϋπολογισμού της ΚΑΠ

- Διατήρηση τουλάχιστον στο παρόν ύψος.
 - Πολωνία, Τσεχία, Ουγγαρία, Σλοβακία (Visegrad) Βουλγαρία, Σλοβενία, Κροατία, Λετονία, Λιθουανία, Φινλανδία, Ισπανία, ΕΡΡ
- Μείωση (τουλάχιστον κατά τη συνεισφορά του ΗΒ) – περιορισμός
 - Ολλανδία, Σουηδία.
- Η πίεση από τα Κεντροευρωπαϊκά – Ανατολικά ΚΜ για συνέχιση της σύγκλισης των ενισχύσεων σε επίπεδο ΚΜ συνεχίζεται και συνδυάζεται με την πίεση για σταδιακή (ή και άμεση) κατάργηση των δικαιωμάτων (Πολωνία αλλά και Πορτογαλία, Think tanks)

Η δομή της ΚΑΠ

- Η δομή των δύο πυλώνων
 - Διατήρηση του χαρακτήρα του 1^{ου} πυλώνα ως εργαλείου επιδίωξης εισοδηματικής σταθερότητας
 - Αρνητική στάση στην περαιτέρω μεταφορά πόρων μεταξύ πυλώνων
 - Ενίσχυση του 2^{ου} πυλώνα
 - Πρόσθεση ενός τρίτου πυλώνα (διαχείρισης κινδύνου)

Συγχρηματοδότηση του Α΄ πυλώνα

- Εκτός της Ολλανδίας, αρνητική θέση όσων επιλέγουν να τοποθετηθούν.
- Η άποψη της συγχρηματοδότησης
 - Ολλανδία, Think tanks
 - Η συγχρηματοδότηση συνδέεται
 - με χορήγηση μεγαλύτερης ευελιξίας στα ΚΜ
 - με την αλλαγή χαρακτήρα του Α΄ πυλώνα προς την ενίσχυση της προσφοράς υπηρεσιών προς την κοινωνία

Α΄ πυλώνας: Το μέλλον των άμεσων ενισχύσεων (1)

- Συνέχιση / ενίσχυση έναντι Σταδιακής κατάργησης
- Δικαιώματα:
 - Επανυπολογισμός με επικέντρωση:
 - σε ειδικές κατηγορίες με κοινωνικά, περιβαλλοντικά, χωρικά κριτήρια
 - στους ενεργούς γεωργούς
- Διατήρηση των άμεσων ενισχύσεων με στόχο τη σταθεροποίηση του εισοδήματος για εκ των προτέρων καθορισμένο χρονικό διάστημα.
- Να ενισχυθεί ο αναδιανεμητικός χαρακτήρας
 - Ανώτατα όρια, εσωτερική σύγκλιση με κριτήρια
 - Διατήρηση θέσεων εργασίας,
 - Προσφορά δημοσίων αγαθών
- Μεταφορά πόρων στη διαχείριση κινδύνων.

Α΄ πυλώνας: Το μέλλον των άμεσων ενισχύσεων (2)

- Συνδεδεμένες ενισχύσεις
 - Συνέχιση και επέκταση
 - Αλλά με διαφοροποίηση των κριτηρίων για την επιλογή των κλάδων
 - Καινοτομία, περιβαλλοντικά, κοινωνικά, χωρικά
 - Πρασίνισμα
 - Συγχώνευση της βασικής και της πράσινης ενίσχυσης
 - Απλούστευση και ευελιξία
 - Πρόσθεση και τέταρτου όρου (για εποχιακή φυτοκάλυψη)

Διαχείριση κινδύνου

Τα διαθέσιμα ως τώρα εργαλεία για την ασφάλιση της παραγωγής έναντι φυσικών καταστροφών, ασθενειών, επιφυτειών, επιζωοτιών κλπ να επεκταθούν για να καλύπτουν και την ευρεία διακύμανση των τιμών, αποσταθεροποίηση της ζήτησης κλπ. Να συμπληρωθούν δε με σύγχρονα εργαλεία διαχείρισης κινδύνου (παράγωγα, futures κλπ)

Κοινές θέσεις:

- Το υπάρχον σύστημα της διατήρησης ενός αποθεματικού το οποίο χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις κρίσης είναι ανεπαρκές (Μικρό, όχι ευέλικτο, αναποτελεσματικό).
- Τα σχετικά μέτρα που περιλαμβάνονται στον 2^ο πυλώνα εφαρμόζονται μεν αλλά όχι από όλους και με πολύ διαφορετικούς τρόπους.

Διαχείριση κινδύνου - Τάσεις

Συνέχεια

- Να ενισχυθεί το υπάρχον σύστημα, η διαχείριση να παραμείνει σε κοινοτικό επίπεδο.
- Να ενθαρρυνθεί η υιοθέτηση και εφαρμογή μέτρων στο Β΄ πυλώνα
- Χωρίς μετατόπιση πόρων

Ριζική αλλαγή

- Πόροι που προορίζονται για τις άμεσες ενισχύσεις να μεταφερθούν, σταδιακά αλλά σταθερά, σε έναν τρίτο πυλώνα: Πυλώνας διαχείρισης κινδύνων.

Διαχείριση κινδύνου – Ενδιάμεσες Προτάσεις

- Εργαλεία διαχείρισης κινδύνου υποχρεωτική για τις μεγάλες (εντατικές) εκμεταλλεύσεις
- Ενίσχυση των ήδη λειτουργούντων εργαλείων είτε με μεταφορά πόρων από τον Α΄ πυλώνα είτε με ανεύρεση νέων πόρων.
- Υποχρεωτική συμπληρωματικότητα μεταξύ ασφάλισης αφενός έναντι φυσικών καταστροφών και αποσταθεροποίησης των αγορών αφετέρου
- Υιοθέτηση νέων σε εθελοντική (για τους παραγωγούς και για τα ΚΜ) βάση.

Αδρή σκιαγράφηση ακραίων σεναρίων

Συνέχεια

- Καλύτερη στόχευση των άμεσων ενισχύσεων με διαθρωτικά, κοινωνικά και χωρικά/περιβαλλοντικά κριτήρια.
- Ενίσχυση των εργαλείων διαχείρισης κινδύνου αλλά σε εθελοντική βάση.
- 100% κοινοτική χρηματοδότηση

Ριζική αλλαγή

- Αντικατάσταση των άμεσων με ενισχύσεις σε εκμεταλλεύσεις και περιοχές που προσφέρουν δημόσια αγαθά και για τις μεγάλες εκμεταλλεύσεις εργαλεία διαχείρισης κινδύνου.
- Μέρος των εξοικονομούμενων πόρων καλύπτει το έλλειμμα του Brexit και το άλλο κατευθύνεται στην εξυπηρέτηση των νέων προκλήσεων .
- Εθνική συγχρηματοδότηση